

عنوان مقاله:

فرم گرابی نگاره های نسخه ثواقب المناقب شاهکار نگارگری مکتب بغداد قرن دهم هجری

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 14، شماره 29 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

علی اصغر جوانی - دکترای تخصصی و عضو هیات علمی گروه پژوهش هنر، دانشگاه هنر اصفهان

فرهنگ مظفر - دکترای تخصصی و عضو هیات علمی دانشکده معماری، دانشگاه علم و صنعت

فرزانه فرخ فر - دکترای تخصصی و عضو هیات علمی دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور

اکرم محمودی - دانشجوی مقطع دکتری رشته پژوهش هنر، دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

ثواقب المناقب، شرح حال عارفان و صوفیان به خصوص مولانا جلال الدین محمد بلخی است که با کمی چاشنی، اغراقشده است. این اثر اولین بار توسط احمد بن محمد و بار دیگر توسط عبدالوهاب بن جلال الدین محمد همدانی در سال 947 هجری تلخیص و در سال 998 هجری به دستور سلطان مراد سوم عثمانی به ترکی ترجمه شد. از نسخه ثواقب المناقب، دو کپی مصور متعلق به مکتب نگارگری بغداد که در دوران استیلای حاکمان عثمانی در بغداد (اواخر قرن دهم و اوایل قرن یازدهم هجری) تولید گردید، موجود است. تمرکز این پژوهش بر روی فرم گرابی نسخه مصورثواقب المناقب موجود در کتابخانه مورگان نیویورک است که به عنوان یکی از شاهکارهای مکتب نگارگری بغداد قرن دهم هجری شناخته شده است. این پژوهش با تکیه بر آراء کلایو بل، از مشهورترین و صریح ترین نظریه پردازان انگلسییاوایل قرن بیستم میلادی، در حوزه فرم شناسی انجام خواهد شد. فرم شناسی رویکردی است به هنر که به جای تاکید بر محتوا، بر اهمیت شکل به منزله سرچشمه ی جاذبه ی ذهنی اثر هنری پا می فشارد. بررسی شکل گرایانه ی اثر هنری در درجه ی نخست به تاثیر زیبایی شناسانه ی اجزای تشکیل دهنده ی طرح اشاره دارد. نتایج کلی تحقیق بر غلبه فرم های ساده، بهره گیری از فرمت و الگوهای قراردادی، پالت رنگی متوسط، ترکیب بندی پویا و الگوپذیری از شاخصه های مکاتب نگارگری ایران و عثمانی دلالت دارند. کنکاش این تحقیق از حیث ماهیت بنیادین و از نظر روش، تاریخی تحلیلی است.

کلمات کلیدی:

مکتب بغداد، نگارگری، ثواقب المناقب، فرم گرابی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1004821>

